

P O R T R E T Y I M I O N

W serii ukazały się:

01 Anna

02 Piotr

03 Małgorzata

04

Jan Grzenia
KRZYSZTOF

WYDAWNICTWO
NOMEN OMEN
KATOWICE 2011

Typografia
Jan Grzenia

Redakcja i korekta
Jolanta Otfinowska

Copyright © by Jan Grzenia 2011
ISBN 978-83-62187-17-1

Seria wydawnicza *Portrety Imion*
Tytuł nr 4

www.nomen-omen.pl
www.portretyimion.pl

WYDAWNICTWO
nomen omen

Egzemplarze tego e-booka mają zabezpieczenia umożliwiające identyfikację kupującego. Zabezpieczenia te nie ograniczają możliwości korzystania z zakupionych książek. Rozpowszechnianie tego e-booka jest dozwolone tylko po uzyskaniu pisemnej zgody wydawcy.

Spis treści

Pochodzenie imienia	8
<i>Krzysztof</i> w Polsce	8
Sławni <i>Krzysztofowie</i>	10
<i>Krzysztof</i> w chrześcijaństwie	18
<i>Krzysztof</i> w sztuce, filmie i literaturze	19
<i>Krzysztof</i> jako źródło innych nazw	23
<i>Krzysztof</i> w języku polskim	24
<i>Krzysztof</i> w innych językach	24
Imieniny <i>Krzysztofa</i>	25
Ciekawostki o <i>Krzysztofie</i>	26
Popularność imienia w Polsce	27
Popularność imienia za granicą	29
<i>Krzysztof</i> od strony tajemnej	32
Źródła ilustracji	34

Pochodzenie imienia

Imię męskie, które do języka polskiego przyszło bezpośrednio z łaciny, w której miało formę *Christophorus*, wywodzi się zaś ono z greki – *christophorós* znaczyło «przynoszący, rodzący Chrystusa» lub «noszący (w sobie), wyznający Chrystusa».

Jest to więc imię chrześcijańskie, choć nie biblijne, bo wywodzące się z późniejszej tradycji.

Krzysztof w Polsce

W średniowiecznych dokumentach polskich występuje jako: *Christophorus* || *Cristophorus* (1228), później *Cristanus* (1271), *Krzysztof* (1386) i *Christopherus* || *Cristopherus* (1403) oraz *Krzysztopor* (1436). W dokumentach średniowiecznych pojawiają się też zdrobnienia, np. *Krzysztek* (1238), *Krzyszko* (ok. 1265), *Krzyszka* (ok. 1265), *Krzystek* || *Krzysztek* || *Krystek* (1248), *Krzysza* (1371), *Krzysz* (1386), *Krzystko* || *Krzysztko* || *Krystko* (1381), *Krzy-*

stel || Krzysztel || Krystel (1382), Krzych (1382), Krzystyl || Krzysztyl || Krystyl (1385), Krzystan || Krzysztan || Krystan (1401), Krzystak || Krzysztak || Krystak (1401), Krzyszcz (1424), Krzyszna (1425), Krzestko || Krzesztko (1438), Krzychna (1488), Krzystanek || Krzysztanek (1493), Kryst || Kryst || Krzyst || Krzyszt (XV).

W polszczyźnie średniowiecznej znana była też forma *Krzysztopor*, ponieważ dopóki w języku polskim nie ukształtowała się głoska [f] łacińskie *f* zastępowano polskim *p* (np. *Pabijan* za łac. *Fabianus*). Z czasem imię *Krzysztopor* zaczęło błędnie rozumieć jako połączenie wyrazów *krzyż* i *topór*. Doszło do tego w wyniku zastąpienia starszej wymowy *Krzyst*

1. Pieczęć króla Danii Krzysztofa I (ilustracja Juliusa Magnusa Petersena z ok. 1882 r.).

(*Kryst*) przez nową *Chryst* a z czasem *Chrystus* (pod wpływem łacińskim). W wyniku tych przemian fonetycznych imię *Krzysztof* przestało być na